

előkészítője, egyik vezéregyénisége volt. Kb. 6500 műből álló könyvtárát, amely számos könyvritkaságot is tartalmazott, 1861-ben családja eladta Török Pál püspöknek, illetve a Dunamelléki Református Egyháznak. Ez a könyvtár ma a Ráday Gyűjtemény legszámtottevőbb része.

Benda Kálmán Széchenyi díjas történész, levéltáros, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja volt, aki előbb a Ráday Gyűjtemény levéltárosa, később

igazgatója lett. A diktatúra éveiben súlyos mellőztetést és elhallgattatást kellett elszenvednie. Igazi történészi rehabilitációjára csak a rendszerváltás környékén került sor. A tudós történész könyvtárát a Ráday Gyűjtemény örökölte, ennek ünnepléses elhelyezésére is az évforduló kapcsán kerül sor.

Löffler Erzsébet
Egri Főegyházmegyei Könyvtár

TISZTELETBELI TAGJAINK

Az idei pápai közgyűlésünkön új tagkönyvtárat nem köszönthettünk, de annál nagyobb örömmel és szeretettel gratuláltunk három kedves Kollégának, akiket évek óta szoros kapcsolat fűz az EKÉ-hez és immár mint tiszteletbeli tagok tartoznak az Együléshez. Az alábbi oldalakon az ő bemutatkozásukat olvashatjuk.

Az EKE tiszteletbeli tagja

Rozsondai Béláné Kolauch Marianne

1968-ban diplomáztam az ELTE Bölcsészettudományi Karán latin-könyvtár szakon. Óraadó tanárom volt későbbi első főnököm, Csapodi Csaba, a Corvina-kutató, az MTA Könyvtára Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye akkori vezetője. Ő hívott ötödéves koromban gyakorlatra osztályára 1967 őszén. 1969. január 1-től 2010. december 31-ig napra 42 évet dolgoztam az Akadémia palotájában, ezen a csodálatos osztályon, s mint vezetője mentem nyugdíjba. 2011. március 15-én a köztársasági elnök a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével tüntetett ki. 1976-ban bölcsészdoktori szigorlatot tet-

tem, 1985-ben kandidátusi értekezésemet védtem meg. Mintegy 130 publikációm van, közel fele idegen nyelvű. 1982 óta mint oktató részt vettem az ELTE BTK posztgraduális képzésében, valamint a Képzőművészeti Egyetemen a könyv- és papírestaurátor képzésben 2011-ig.

Pályám során több egyházi kezelésben álló könyvtárban kutattam hosszabb-rövidebb ideig. Kalocsán Boros István ellentmondást nem tűrő, persze az érseki könyvtár érdekeit képviselő felkérésére az ott őrzött kötetes kéziratokat, majd az ősnymtatvány-állomány kétharmadát néztem át kötéstörténeti szempontból. Ez utóbbiról dolgoza-

tot írtam a „Fülöp Géza emlékkönyv”-be (1999) *A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár ősnymtatványainak kötéséről* címmel. De természetesen kutattam Pannonhalmán és Debrecenben többször is. Pannonhalmán különösen közel áll a szívemhez. Az esztergomi Bibliotheca kódexei és ősnymtatványai kötését is vizsgáltam több részletben, s jelenleg részt veszek a Fragmenta codicum (OSZK) kutatócsoport ott végzett munkájában. Emlékezetesek győri, soproni, pápai könyvtári látogatásaim, kutatásaim. A Székesfehérvári Püspöki Könyvtár régi könyvei kötéseinek meghatározásában közreműködtem.

A Ráday Könyvtárban éveken át voltam OTKA-pályázati témavezető. Tartottam egy-egy előadást budapesti EKE-üléseken, s négyszer vettem részt vidéki közgyűlésen: 2002-ben Pannonhalmán, 2003-ban Sárospatakon, 2007-ben Szombathelyen, s az idén, 2013-ban Pápan.

A legvonzóbbnak az EKE ökumenikus jellegét érzem. Főleg, mert szakmai kérdésekben közös álláspontot sikerül kialakítaniuk, és mert együtt kell képviselni érdekeiket az állam időnként őket mostohábban kezelő intézkedéseivel szemben. Az e könyvtárakban őrzött kulturális javak, könyv, kézirat és egyéb dokumentum értéke a nagykönyvtárakéval vetekszik, s kezelésük, megőrzésük, feldolgozásuk, feltárásuk éppannyira fontos és össznemzeti feladat, mint az állami nagykönyvtárakban. Külön említést érdemelnek azok az iskolai könyvtárak, amelyek egyházi kézben vannak. Könyveik, könyvtáruk története a magyar művelődéstörténet egy speciális ágát jelenti. Az is jó, hogy a közgyűlések ma már a határon túli egyházi könyvtárosokkal való találkozásra is alkalmat kínálnak.

Szívesen emlékszem a sárospataki közgyűlésre, amelynek ideje egybeesett a Rákóczi-évvél. Nyilván nem véletlenül szervezték akkor éppen oda az EKE összejövetelét. Kassára nem olyan nehéz eljutni, azóta is jártunk ott, de Borsibán akkor voltam először. Rossz állapotban leledzett akkor a kastély, az ember szíve összeszorult a láttára. Helyreállítása lassan halad. Gönc és Vizsoly meglátogatása ismételten is örömmel tölti el az embert. Micsoda szellemi műhelyek voltak a 16. század végén a ma az ország szélére jutott kis helyek! Szombathelyen az ember – különösen, ha latinszakos volt – a római birodalomban érezheti magát. Egyszerre érinti meg a pogány ókor szele és a korai kereszténység hősies áramlata. Nagyon tetszett a romkerti séta, a Szent Márton templom és a hozzá fűződő emlékeket őrző központ. Szent Quirinus – Márton mellett a másik pannóniai szent – Siscia püspök-vértanújának alakja a szombathelyi együttlét alkalmával vált számomra hangsúlyosabbá.

Nagyon szép emlék marad az idei pápai EKE közgyűlés. Mindig jól érzem magam ebben a körben. Nagy megtiszteltetés volt számomra a tiszteletbeli taggá választás. Köszönöm a vezetőségnek, a kollégáknak, barátoknak, azoknak, akik engem közelebből ismernek, s erre méltónak találtak.

Nyugdíjasként is vannak még feladataim, megírandó munkák. A magyar könyvkötéstörténetet kellene megírnom, mármint amennyit tudok róla. Az Akadémia Könyvtárának ősnymtatványait, az ország második legnagyobb 1500 előtti könyvgyűjteményét katalogizáltuk és internetre vittük férjemmel. A katalógus most 2013 őszén nyomtatott formában

angolul fog megjelenni az Argumentum Kiadó gondozásában.

1967-ben mentem férjhez. Férjem evangélikus. A keresztyény egység, az ökuméné hívei vagyunk. Ő akkor az ELTE Fizikai-Kémiai Tanszékén volt oktató, később egy akadémiai és egyetemi kutatócsoportban a molekulák szerkezetével foglalkozott, s a kezdetektől fogva alkalmazta és írta a számítógépes programokat.

Nyugdíjazása után kértem, hogy segítsen a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményében a számítógépes munkára történő átállásban. 13 évig dolgozott az Akadémia Könyvtárában, kitanulta a „régikönyves” szakma idevágó részeit, s így tudtuk az ALEPH-rendszert a kéziratos hagyatékok és a régi könyvek katalógizálására adaptálni, és azok gépi feldolgozását elindítani.

Az EKE tiszteletbeli tagjai Pécsről Boda Miklósné Dr. Szepes Zsuzsanna és Boda Miklós

Zsuzsa, 2012-ig a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola könyvtárosa, írja:
„*Apostolok iskolája*” – e névvel illették a papnövédek, és nem is csak egymás közt, a pécsi Szemináriumot, amint ezt – közvetve – az alábbi sorok is bizonyítják: „*Apostolszobrok állnak Szemináriumunk udvarán. Valamikor a Székesegyház homlokzatát ékesítették. Akkor az egész egyházmegyéhez szóltak, hiszen az egész egyházmegye büszkeségét díszítették. Elérhetetlen magasságból prédikáltak Istenről, Egyházzal, hítről. Ma udvarunkon állnak, mint vonzó példák.*”

A Pécsi Egyházmegyében a török hódoltság után fél évszázaddal létesült papnevelő intézet. A Szeminárium alapkövét 1742. június 4-én Berényi Zsigmond püspök helyezte el. Felszentelésére 1746. szeptember 4-én került sor. 1950-ig eredeti helyén, a patinás Papnövelde utcai épületben működött, melyet 1951 augusztusában át kellett adni állami iskola céljára. A viharos történesek következtében a kispapok már a Püspökségen laktak, ott is tanultak, majd át kellett költözniük Győrbe, s 1991-ig a Győri Római Katolikus Hittudományi Főiskolán folytatták tanul-

mányaikat. 1989-ben Mayer Mihály püspök úr „hazahívta” őket. Az 1991/1992-es tanévet már Péccett kezdték, a Püspökségen, majd 1992 februárjában átköltözhettek a Dunántúli Napló volt szerkesztőségének Hunyadi út 11. szám alatti épületébe, melyet megkapott az egyházmegye. Az 1991-ben induló Pécsi Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet jogutódja az állam által 1949-ben feloszlott Szemináriumnak. Mintegy negyven év kényszerszünet után, szerény körülmények közt, de városunkban folytatódott a teológiai képzés és papnevelés.

Egyetlen, Salgó-palcokkal „bélelt” kis szobából állt az ekkori könyvtár. Itt kellett elhelyezni a jórészt hagyatékokból, illetve ajándék-kötetektől álló, de új beszerzéssel is gyarapodó állományt. Egy e célra kijelölt kispap látta el a könyvtárosi feladatokat. Én az 1990-es évek második felében ismerkedtem meg a könyvtár helyzetével, problémáival. Munkahelyemről, az Egyetemi Könyvtárból kéretlenül is átjártam a velünk úgyszólván szomszédos intézménybe. Prefektus úr a szívén

